

ASIA

Asiakirjapyyntöön/tiedusteluun vastaaminen

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 20.6.2017 saapuneessa kantelussaan ja 21.7.2017 saapuneessa lisäkirjoituksessaan arvostellut Lounais-Suomen poliisilaitoksen menettelyä muun ohella 17.5.2017 lähettämäänsä ”asiakirjan toimituspyyntö” -otsikoituun sähköpostiviestiin vastaamisessa.

SELVITYS

Poliisihallitus on antanut asiassa lausunnon, johon on liitetty Lounais-Suomen poliisilaitoksen rikosylitarkastajan lausunto ja komisarion selvitys.

Jäljennökset mainituista asiakirjoista toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen liitteinä.

RATKAISU**Säännökset**

Perustuslain 108 §:n mukaan oikeuskanslerin tulee valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Valtion virkamieslain (750/1994) 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 14 §:n 4 momentin mukaan asiakirjapyyntöä koskeva asia on käsiteltävä viivytyksettä ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomaisella on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisella on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Hallintolain (434/2003) 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkaalleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Saatu selvitys

Kantelija on 17.5.2017 lähettänyt Lounais-Suomen poliisilaitokselle sähköpostiviestin, jossa hän on pyytänyt toimittamaan hänelle ”sähköpostitse asiakirjan, josta selviää, mitä kirjauksella ’217 kpl Lapua Master JVA -leimoilla’ tarkoitetaan”.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen selvityksen mukaan komisario on 20.6.2017 tutustunut poliisilaitoksen Turun pääpoliisiaseman takavarikkovarastossa kantelijalta takavarikoituihin patruunoihin ja on tämän perusteella laatinut selvityksen takavarikoiduista patruunoista. Komisarion selvitys, jonka poliisilaitos on oheistanut lausuntoonsa, käsittelee kantelijan tiedustelemaa ”Lapua Master JVA”-patruunoita.

Lounais-Suomen poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että kantelija on lähettänyt poliisilaitokselle useita tiedusteluja, joihin on pyritty vastaamaan joutuisasti, mutta kantelun kohteena olevassa asiassa vaikuttaisi siltä, että kantelija ei ole saanut komisarion laatimaa selvitystä. Poliisilaitos toteaa, että tieto lähetetään kantelijalle välittömästi, ja pahoittelee tapahtunutta.

Arviointi ja johtopäätökset

Kantelija on otsikoinut Lounais-Suomen poliisilaitokselle toimittamansa sähköpostiviestin asiakirjan toimituspyynnöksi. Pynnön luonne on näkemykseni mukaan tulkinnanvarainen. Mikäli kantelijan viesti tulkittaisiin julkisuuslaissa tarkoitetuksi asiakirjapyynnöksi, totean, kuten Poliisihallitus lausunnossaan, että julkisuuslaissa asetetut määräajat asiakirjapyyntöihin vastaamiselle olisivat ylittyneet.

Viestin sisältö ja se seikka, että poliisilaitos on kantelijan toimittaman pyynnön jälkeen laatinut asiakirjan (selvityksen), joka sisältää kantelijan tiedustelemaa tietoja, puoltavat kuitenkin sitä, että viesti on tulkittavissa ennemminkin tiedusteluksi. Viranomaisille osoitettuihin asiallisiin tiedusteluihin on vastattava kohtuullisessa ajassa. Edellä mainittu 20.6.2017 laadittu selvitys on lähetetty kantelijalle vasta 28.9.2017 oikeuskanslerinviraston pyydettyä kantelun perusteella selvitystä asiassa. Katson, että Lounais-Suomen poliisilaitoksen menettely ei siten täytä hyvän hallinnon vaatimuksia ja että kantelijan esittämään tiedusteluun olisi tullut vastata nopeammin.

Siltä osin kuin kantelukirjoitukset ovat koskeneet itse takavarikkoasiaa kirjausmerkintöineen totean, että kantelija on toimittanut oikeuskanslerinvirastoon muitakin samaa asiaa sivuvia kirjoituksia. Asiat OKV/1710/1/2017 ja OKV/1942/1/2017 on siirretty Poliisihallitukselle.

Toimenpiteet

Saatan edellä kerrotut näkemykseni asiakirjapyyntöön ja tiedusteluun vastaamisesta Lounais-Suomen poliisilaitoksen tietoon.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen päätöksestäni Lounais-Suomen poliisilaitokselle.

Lähetän jäljennöksen päätöksestäni Poliisihallitukselle tiedoksi.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Esittelijä

Pia Tulkki-Ansinn